

หลักสูตร
กรมศึกษาธิการ

หลักสูตรมูลศึกษา

สำหรับเรียนชั่วเวลา ๒ หรือ ๓ ปี
อายุแต่ปีที่ ๗ ถึงปีที่ ๙

พิมพ์ครั้งที่ ๑

๕,๐๐๐ ฉบับ

ร.ศ. ๑๒๘

ราคาเล่มละ ๑๕ สตางค์

โรงพิมพ์พัฒนารัตนา

ด้า 02
.7/4524
พ3

ว. ๔๗

ผด.

1602
.7/452 น
๑3

กระทรวง ธรรมการ

หลักสูตรมูลศึกษา

สำหรับเรียนชั่วคราว ๒ หรือ ๓ ปี

อายุตั้งแต่ปีที่ ๗ ถึงปีที่ ๙

หลักสูตรมูลศึกษา

สำหรับเรียน ชั่วโมง ๒ หรือ ๓ ปี

อายุแต่ปีที่ ๗ ถึงปีที่ ๙

(ก) วิชาที่บังคับให้สอน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
ภาษาไทย	หนังสือ เพื่อให้รู้จักใช้ คือ อ่านเขียน สำหรับกิจธุระของ คน ให้ สำ เร็จ ประโยชน์ได้ ภาษา ให้สามารถแสดง ความ ประสงค์ ของ คน เรียบเรียง เป็น คำพูด หรือ เขียนลงเป็น หนังสือให้ ได้ เน้นออกยกระทรงความ เหตุผลต้นปลายให้คน อื่น เข้าใจได้ถูกต้อง กับประสงค์ให้ วิชาหนังสือซึ่งได้เรียนแล้ว เป็น เครื่อง ทำให้ ปัญญาแตก และให้	ให้ อ่าน เขียน ได้ ถูก ต้อง เต็มอ จบ แบบเรียนเร็วเล่ม ๑ หรือ ประถม ก กา จบ เต็ม การอ่าน ออกเสียงนั้น ให้ อ่าน อย่าง เสียงพูด แต่ระวังให้ชัดเจน อีกสระและ ถ้อยคำให้ ผู้ฟัง เข้าใจ ได้ ความ กับอีก อย่างหนึ่ง ให้ อ่าน ในใจ จำ เนื้อ ความ ที่อ่านนั้นได้ด้วย ต้องใช้ แบบสอนอ่านง่าย ๆ ที่ เหมาะ แก่ชั้นนี้อีก ไม่ต่ำกว่าชั้นละ ๑ เล่ม แบบ สอน อ่านนั้น ๆ ต้องเลือกแต่ที่ ปราศจากโทษ คือ อย่าให้เป็นเรื่องซึ่งจะพาให้ ใจเด็ก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ต้องสอน
	เกิด ความรู้กว้าง ขววง ยิ่งขึ้น ไปในภายหน้า โดยถือเอา หนังสือ และ การ อ่าน เป็น ครู สืบไป	เล้ย หรือ ที่จะ โนม์ ดันดานเด็ก ให้เอนไปหาที่ผิด หรือที่จะชัก ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการ อ่าน หนังสือ การเขียน นั้น ต้องหัด ทาย มือให้เขียนเรียบไปแต่แรก ไม่ ว่า หวัด หรือ บรรจง ทั้งต้อง ให้สะอาดและไม่ตกหล่น แต่ ห้าม มิให้หัดเขียนอย่างติด จริต เช่นให้ตัวโยไปข้าง หน้า และ ดากหางยาวเพื่อย ให้เกิน ส่วน จน รก รุงรังไป ส่วน ตัว ลักดนั้น ในคำใช้ ดำมีญ ที่ไม่ ยาก ให้เขียน ได้ถูกต้อง การแต่ง นั้น ให้ดำมารก เท่าเรื่องใด ๆ ซึ่งไม่ยากนัก ด้วยปากและด้วยหนังสือ ใช้ ถ้อยคำให้ถูกต้อง ใช้ประ โยคอย่างง่าย ๆ อย่าให้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้ สอน วิชา นี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
๒ เลข	เพื่อให้สามารถคิดคำนวณ กิจการที่ง่าย ๆ อัน ต้อง ใช้ กัน อยู่ ตาม บ้าน เรือน มี ทำ บัญชี เงินทอง หรือ คิดราคา ของ เปนต้น ให้ สำ เร็จ ประ โยชน์ และ ให้ พอ ใช้ ในการ ค้าขาย แลก เปลี่ยน ต่าง ๆ กับ ให้ เปน เครื่อง มือ หัด ความคิด ให้ เฉียบ แหตม รวด เร็ว ช่น ด้วย	สับ ส่น วน เวียน ให้ ผู้ ฟัง เข้า ใจ ได้ ชัด เจน ก. จำ สูตร ทั้ง ๔ แม่ ได้ ขึ้น ใจ จำ มาตรา บาง อย่าง ที่ ต้อง ใช้ อยู่ ตาม ขรรพ มา ข. คิด โจทย์ บวก ลบ คูณ หาร ใน ใจ อย่าง ง่าย ๆ ได้ รวด เร็ว จำนวน เพียง ภายใน ๒๕ ค. ทำ เลข บวก ลบ คูณ กับ หาร ดั้ง หาร ยาว ได้ จำนวน เลข ไม่ ดั้ง มาก นั้ ง. บวก และ ลบ คูณ หาร มาตรา อย่าง ง่าย ๆ ใช้ ลูก คิด ด้วย ก็ ได้ วิชา สอน ให้ ผู้ เป็น โจทย์ ได้ ความ ถูก ต้อง ตาม ความ จริง ทั้ง ดั้ง จ. ทำ บัญชี การ ค้าขาย อย่าง ง่าย ๆ ทำ ใบ ลำ คัญ รับ เงิน และ รายการ รับ และ ส่ง ถึง ของ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องอ่าน
๓ การ รักษาตัว	เพื่อให้เป็นผู้รู้จักปฏิบัติตนให้ได้ ความดำรงอยู่แห่งร่างกาย และรักษาศีลให้เป็นที่พอใจโดยศุขสวัสดิ์ การฝึกสอนวิชานี้ ไม่ใช่แต่เพียงให้รู้ไว้เท่านั้น ต้องให้ปฏิบัติจึงจะเป็นประโยชน์แก่ตน และต้องหัดให้เคยไปเสียแต่เด็ก	ก. ให้รู้จักสิ่งจำเป็นสำหรับเลี้ยงร่างกาย ได้แก่ อาหาร ที่เราบริโภค อากาศที่เราหายใจ และการออกกำลังกาย สำหรับรักษาความปกติของร่างกาย และประพฤติดังนี้ในทางที่เป็นคุณแก่ร่างกาย และปราศจากโทษ ข. ให้รักษาความสะอาดในการกิน อยู่ ตลอดจนเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ และยานพาหนะที่อาศัยนั้น ๆ ค. ให้รู้จักส่วนของร่างกายบางอย่างที่สำคัญ เช่น หัวใจ ตับ ปอด และเลือดเนื้อ เป็นต้น ว่า มีหน้าที่อย่างไรในร่างกาย และเราจะพึง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
๔ จรรยา	ให้เป็น การ กล่อมเกลา อริยาศรัยใจคนผิดดัดให้มั่ง ดานอันดี คือให้เป็นผู้ตั้งอยู่ ในที่ชอบ เป็นคนว่าให้ ความสุจริตในกิจการทั้งปวง มีความอ่อนน้อมสุภาพ อยู่ ใน ถ้อย คำ และ ความ มั่งคั่ง บัญชา ของ ผู้ใหญ่ รวม ความดี คือ ต้องหัดให้เป็น เด็ดดี เพื่อโตขึ้นจะได้เป็น คนดี ทำมาหากินแต่ในทาง ชอบ สัมควรแก่ฐานะที่เป็น ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินสืบไป ข้อสำคัญที่ผู้ฝึกหัดจะ ต้องไม่ลืมและไม่เข้าใจผิด	รักษา ให้ ปราศจาก เหตุภัย อย่างไร พอเป็นเครื่องช่วย ให้ปฏิบัติร่างกายถูกต้อง ก. สอนธรรม สอนความ ประพฤติที่ใกล้ชิด ต่อ ความจำ เป็น ซึ่ง จะ ต้อง ปลดปล่อย ก่อน. เป็นต้นว่า ให้มีกตัญญูรู้จัก คุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และพระมหากษัตริย์เป็นเบื้อง ต้น ให้เป็นคนสุภาพอ่อนน้อม เชื้อพ้องคำสั่งสอน ให้รู้จัก รัก รู้จัก ประณี ประยอม ต่อ พี่น้อง วิชา คณาญาติและผู้ อื่นๆ ให้รู้จักแสดงอริยา ศรัยดีต่อกันและกัน มีความ เมตตา กรุณา ให้เป็นคน หมั่นและเพียร ให้เป็นผู้ตรง และจริง ต่อการงาน ให้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ ให้สอน วิชา นี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
	ไป นั้น คือ ต้องสอนให้เข้าใจ เหมือนดังเรา ว่ากล่าว ลูกหลานเรา ที่บ้าน เพื่อให้ประพฤติได้จริง ๆ ไม่ใช่แค่สอนเพียง ให้จำได้ หรือเพียงให้รู้ไว้ แล้วสักแต่ว่ารู้ ความประพฤติหาเป็นไปตามความรู้ไม่ อย่างนี้ใช้ไม่ได้ ให้เข้าใจว่า การสอน จรรยา ที่ จะ ให้เด็กดี และ ตะวัน การ ชั่ว นั้น ต้องฝึก หัด คัด แปลงให้ เคย ไป แต่เด็ก เป็นลูกทางกว่า ที่ จะไป คัดเมื่อโต	รู้จัก ถนอม เชา ของ ของ ตน และไม่ประทุษร้าย ของ ของ ผู้อื่น และของที่เป็นสาธารณประโยชน์ ให้มีใจอาภัพ. ให้รู้จัก รัก บ้าน เกิด เมือง บิดร และ ทำ ความดี ต่อ. ให้รู้จัก คัด ๕ และกรรมบท ๑๐ เหล่านี้เพื่อให้เป็นเครื่องชักจูงให้ ตั้ง คน อยู่ใน สุจริต ธรรม ๗. ข้อปฏิบัติ ชักนำให้ เกิดความเจนตา เจนหูในการ ถวมนม ไหว้ พระและการฟัง ธรรม พอ ให้เป็น บัณฑิต อุดหนุน สัน ดาน ให้ อ่อนน้อม เข้าใน พระพุทธศาสนา

(ข) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน ขอมให้ เลือกสอนได้ตามสามารถ

๑ วิชา

ความ มุ่ง หมายถึง คือ จะหัดให้ เด็ก รู้จักสังเกตสิ่ง ที่
เกิดขึ้นเป็น อยู่และแปรไปโดยธรรมดา ให้เกิดความเข้าใจ
ใส่ใน การที่จะสังเกต สิ่งของ และเครื่องใช้รอบข้าง ตรวจ
ดูให้เข้าใจ วิถีที่ สิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้นและเป็นไปเอง หรือที่คน
เราดัดแปลง เปลี่ยนแปลงไป ให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้ เกี่ยวข้อง
แก่เรา อย่างไร ถ้าหยิบ ถูก ทำ ถูก ก็ย่อม เกิด ประโยชน์
แก่มนุษย์ ถ้ารู้ ไม่ถึง หยิบผิดทำผิด ก็อาจให้เป็นเหตุ
อันตรายได้

วิธี สอนนั้น คือ ให้เลือก สอนด้วย สัตว์บ้าง พืช บ้าง
วัตถุ บ้าง รวม ไม่ ต่ำ กว่า ๒๐ อย่าง และ สอน
ตามวิธี บทเรียน ด้วย ของ หัดให้ ใช้ตา สังเกต และ
หัดความคิดให้ คิด แล้วถาม ให้ตอบ ตาม ความ สังเกต
และความคิดให้ เห็นว่า มี ความรู้ เกิด ขึ้นใหม่ ใน สิ่ง นั้น ๆ

๒ ศิลป

ก. วาดเขียน

ความ มุ่ง หมายถึง คือ จะให้ เกิด ความเข้าใจ สู่ สังเกต รูป
ซึ่งมี อะไร ผ่านตา แล้ว ให้ชื่อว่า เห็น อยู่เสมอ อย่าให้
ผ่านไปเปล่า ๆ เพื่อ บำรุง ความฉลาด การ วาดเขียน
เป็น หนทางฝึกหัด ความ สังเกต อย่าง นี้ ได้ ดี กับ เป็น

หลักสูตร

การปลูก ความรักงาม และ รักความ สอาด และ ระเบียบ เรียบร้อยด้วย. ยังมี ประโยชน์อื่น คือ อาจแสดง ความนึกถึง เป็นรูปให้เห็นได้ด้วยตา เป็น ต้น ว่า เขียน อย่างไรให้เขา ทำ ตาม ประสงค์ คนก็ได้ และ ถ่าย สิ่ง ที่ ได้ เห็น ได้ เป็นรูปก็ได้.

วิธี สอน คือ เขียน บ้าย ใ้ญ่กับ น้า หมัก หรือ สู้ น้า ถ่ายรูปของจริง ต่าง ๆ เช่น ใบไม้ เกรือเถา เป็นต้น ที่ ง่าย ๆ หรือ จะใช้เส้น ดินสอ วาด รูปโครง แห่ง ของจริง ที่ ง่าย ๆ เช่น กล่าว มาแล้ว ก็ได้ ให้ เลือ ก สอน ทางใดทางหนึ่ง หรือ ทั้ง สอง ทาง.

ข้อสำคัญ ใน การ สอน วาด เขียน นี้ จะต้อง ระวัง ให้ สอาด และ ให้ สังเกต เทียบ รูป ที่ เขียน กับ รูป ของจริง นั้น เป็น ข้อใหญ่ มิฉะนั้น จะ ไม่ สัม ประสงค์ ตาม ความ มุ่งหมาย ซึ่ง ได้ ว่าไว้

๑. ขั้ว ร้อง

ความมุ่งหมายคือจะให้ ได้ ประโยชน์ทางทำใจให้เบิกบาน เพราะใจ ย่อม เป็นใหญ่ แห่ง กิจการ ทั้ง ปวง ถ้าใจ มัวมนต์ ไม่ ผ่องใส จะ ประกอบ กิจการ อันใด ก็ยาก ที่ จะ ให้ ดี ได้. เหตุ นั้น การ ขั้ว ร้อง จึง ควร ผูกหัดไว้ ใช้ เป็น เครื่อง ฟอก ถ้างใจ ให้ สอาด ได้ ดี อย่าง หนึ่ง กับ ผูกหัด ให้ รู้ จัก รัก ความ ประณีต และ ไพเราะ ด้วย

มุกศึกษา

๙

วิธีสอน คือ หัดร้องเพลงเพราะ ๆ ง่าย ๆ ที่พอ
สอนได้ เช่น เพลง บท ดอก สร้อย เป็นต้น

๓ การทหาร

ความมุ่งหมายขั้นต้น ก็คือ ว่าการเข้าแถวเดินแถว และ
ตัด กาย นั้น ย่อม ทำให้ เต้น เยืน ยึด และ เปลี่ยน อิริยาบถ
จาก การ นั่ง ทำงาน มาก ๆ เพื่อให้ ร่างกาย บริบูรณ์ และ
เจริญ ขันตาม ประกตินี้อย่างหนึ่ง ทั้ง หวัง ประโยชน์ ให้ เป็น
การฝึกหัด ให้ กระทำ ตาม ตั้ง โดย ว่องไว และ ให้ รู้จัก กระทำ
กิจ ร่วมกัน โดย พร้อม เปรียง กัน และ รู้จัก พัง บัง คับ กัน ตาม
หน้าที่ คน ใหญ่ ผู้น้อย ให้ ตรง ให้ จริ่ง ด้วย.

วิธีสอน คือ หัด ตัด กาย ตาม วิธี ใน แบบ เรียน กาย
บริหาร

การ หัด ตัด กาย เช่น นี้ สำหรับ โรงเรียน มุด ควร มี
บ่อย ๆ ใน ระหว่าง เวลา เลา เรียน และ หัด ได้ ใน ที่ เรียน นั้น
เอง เพื่อให้ เป็น การ เปลี่ยน อิริยาบถ ซึ่ง เด็ก เล็ก ๆ ย่อม
ต้อง การ มากกว่า เด็ก ใหญ่ การ เปลี่ยน อิริยาบถ เช่น นี้
เพียง บอก ให้ ยืน, นั่ง, ยืน, ชู แขน ซ้าย, นั่ง, เบ็ด หนังสือ,
บิด หนังสือ, หยิบ ปากกา ฯลฯ ให้ นักเรียน ทำ ไหว ๆ
พร้อม ๆ กัน ดัง ต้อง สาม นาที่ แล้ว ให้ เรียน วิชา ต่อ ไป.
ความ คึงใจ ของ นักเรียน ก็ อาจ คัด ขัน และ ถิ่น ความ ระคิด

หลักสูตร

ระชาในการเรียนที่ได้เรียน มาแล้วจนเหนื่อยนั้นได้ แท้
จริง การเพียง ที่ว่านี้ ควร มีได้ไม่ว่าโรงเรียนไหน ด้วย
ไม่ต้อง การ ที่อื่น นอก จาก ห้อง ที่เรียน อยู่ นนเอง และ
ที่สุด จะไม่ต้อง มีตำหรับ ตำรา ก็ได้ เพียง แค่เห็นนักเรียน
เหนื่อย ต้องการ เปลี่ยน อิริยาบถเมื่อใดก็บอกให้ทำ
พร้อม ๆ กัน ให้เป็น การ ปลุกใจ และ เปลี่ยน อิริยาบถ
เมื่อนั้น

หมายเหตุ

การ สอบได้ ใน ส่วนวิชา ที่บังคับ จะ สอบให้ คะแนน
เรียง ตัว แต่ ส่วน วิชา ที่ไม่ บังคับ จะ สอบให้ คะแนน
เทียบ เปอร์ เซ็นต รวม ทั้ง กัน

